

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutviones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

11 De stupro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

& Palud. & Anton. Immo ait ibidem Nauarrus secundum Paludanum, & Anton. non esse Episcopi dispensationem necessariam, quando est probabilis timor de incontinentia. v. g. si incestuosus est iuuenis, & addit Nauarrus *ibidem*, non esse morem petendi predictam dispensationem. Sic citantur Angelus, Moralus, Rodonensis, & Ioannes, vt citat Syluester *in verb. Matrimonium*, 7. qu. 6. §. 2. licet Archidia. Paludan. R. o. l. & Syluest. dicant, non esse validam hanc consuetudinem, & Episcopi dispensationem requiri, nisi quando est probabilis timor incontinentie. Sed non est, cur predicta consuetudo damnetur, vbi fuerit vsu recepta.

Secundo notandum: Incestuosus non potest licite exigere debitum ab vxore, quam habuit, antequam incestum committeret. 27. qu. 1. §. 2. cap. *Qui dormierit*, & indiget dispensatione, vt iterum sit ei exigere debitum ab vxore, quam quidem dispensationem potest facere Episcopus, vt ait communis opinio.

Secundo queritur, An hæc pena incestus intelligatur tantum de eo, qui perpetravit incestum cum affine, hoc est, cum aliqua sua vxoris consanguinea intra quartum gradum, an vero intelligatur in vniuersum de omni incestuoso, qui commisit incestum cum sua consanguinea propria. Dux sunt opiniones: Prima est asserentium, solum intelligi de incestuoso cum affine. Ita S. Thomas, Ricard. Palud. Anton. Couarr. Castren. Sotus, citati *in questione precedenti* opinio secunda est, intelligi de omni incestuoso, etiam de eo, qui est cum propria sua consanguinea. Sic Abbas, Præposit. Nauar. & est communis opinio Canonistarum, vt ait Nauar. *loco citato*.

In hæc re dico: licet valde probabilis sit opinio Canonistarum, tamen in praxi probabiliter sequi quisque potest sententiam S. Thomæ, & aliorum Theologorum.

Tertio queritur, An cognatio spiritalis matrimonio superueniens impediat vltim conjugalem? Respondeo, quando inducitur hæc cognatio ex causa necessitatis, vel ex ignorantia probabilis, non impedit debitum conjugale, siue in reddendo, siue in petendo: si vero contracta sit extra causam necessitatis, vel ignorantie inculpabilis, tunc impedit eum, cuius culpa inducitur, ne debitum petere possit; debet tamen reddere, vt colligitur *ex cap. Si vir, de cognat. spiritual. cap. de eo, quæst. 1. licet ex his duobus locis colligere communis opinio Theologorum, & Canonistarum S. Thom. 4. dist. 42. Ricard. 5. dist. 42. art. 1. §. 1. ad 1. Sotus in 4. dist. 42. quæst. 1. artic. 1. Sic Andreas, Anton. Abbas, Præpositus in cap. Si vir, & cap. De eo citatis. Hostien. Gofred. Turrectem. in c. De eo, quæst. 1. Syluester *in verb. Matrimonium*, 8. qu. 7. vers. 2. Nauar. cap. 16. num. 34. Glossa in cap. Nofse, 30. quæst. 1. Licet Durand. 7. dist. 42. quæst. 1. & Glossa in cap. Si vir, & Bernard. & Roden. in eod. cap. Si vir, dicant, id in iure non esse prohibitum Sed vt ait Panorm. in cap. Si vir, rectè colligitur ex his duobus locis citatis, quia in cap. De eo, 30. quæst. 1. dicitur, quod talis vir mortuæ vxore maneat sine spe coniugij, & ei si vir, in fine dicitur, dolus, & fraus non debet ei patrocinari.*

Quarto queritur, An cognatio legalis non solum impedit matrimonium, sed etiam dirimat? Andreas, & Speculator aiunt, solum impedire, non dirimere. Sed communiter Theologi in 4. dist. 42. S. Thomas, Bonauen. Ricard. aiunt dirimere, & communiter Canonistæ. Gloss. Ioan. de Lignano, Panormit. Præposit. *ibid.* Sotus 4. dist. 42. §. 2. art. 2. Syluest. *verb. Matrimonium*, 8. §. 8. Angelus *verb. Matrimonium*, 3. & *verb. Impedimentum*, 8. Nauar. cap. 22. num. 42. Et in cap. Si quis, de Cognat. legalis dicitur: [Nuptiæ consistere non possunt.]

Tertio notandum, quod clericus incestuosus notoritis ipso iure postquam est notoritis, suspensionis penam incurrit, & penam irregularitatis, in qua Episcopus dispensare non potest: quia, vt supra dixi, incestus secundum genus suum, est grauius delictum, quam adulterium, sed ex c. *At si clericus, de iudic.* solum Episcopus potest dispensare in irregularitate procedenti ex notorio adulterio, & pec-

catis minoribus adulterio. An vero coitus Presbyteri cum ea, cuius confessionem audiuit, sit incestus, & crimen grauius adulterio: Item an coitus Presbyteri cum sua parochiana, hoc est, cum sua Parochie fœmina soluta, quam baptizauit, nec in confessione audiuit, sit maius crimen adulterio: de his dubiis dixi supra in capite sexta.

De Stupro.

CAPVT XI.

PRIMO notandum. Stuprum commuiter definitur, quod sit concubitus viri cum fœmina virgine, quo virginalis carnis integritas corrumpitur, hoc est, quo virginitatis signaculum violatur. Sic Angelus, Syluester, Tabien. Armilla, Caiet. *in summa, in verb. Stuprum*, ex S. Thomæ 2. 2. qu. 154. art. 6.

Secundo notandum: Stuprum aliquando in iure sumitur late, & comprehendit coitum cum vidua honesta, immo etiam adulterium, vt colligitur ex *Inter liberas. §. Lex Julia. & l. Stuprum, ff. Ad legem Iuliam, de Adult.* & notat S. Thomas 2. 2. qu. 154. art. 6. Hic tamen sumitur strictè, & definitur à Gratiano 936. quæstion. 1. cap. *Lex. sic*: [Stuprum est illicita virginis oesthoratio non precedente conjugali passionis:] & sic etiam S. Thomas vbi supra, & omnes communiter.

Primo queritur, An sit stuprum omne luxurie peccatum, per quod perditur irrecuperabiliter virtus virginitatis, an solum illud, per quod violatur carnis integritas, aut corporis signaculum? Dux sunt opiniones: Prima asserentium, omne peccatum luxurie, per quod perditur irrecuperabiliter virtus virginitatis, esse stuprum. Sic Martinus quæst. 2. de virginitate. & probat, quoniam alioqui masculus per copulam carnalem perdens suam virginitatem, non diceretur committere speciale peccatum luxurie, si non esset stuprum. Secundo, quia peccata luxurie omnia sunt communia viris, & fœminis. Item quia virtus virginitatis est specialis virtus à castitate communi distincta: ergo luxurie peccatum contra virginitatem est speciale peccatum luxurie. Secunda est opinio asserentium, solum illud peccatum luxurie, quo irrecuperabiliter perditur carnis virginalis integritas, & claustrum, esse speciale peccatum stupri. Sic Caietanus *in summa, verbo Stuprum*, Tabien. Armilla *eodem verbo*. Et videtur colligi hæc opinio ex Sancto Thomæ 2. 2. qu. 154. art. 6. ex Auctoribus, qui communiter stuprum denuntiant, quod sit virginalis carnis integritas, & signaculi violatio. Hæc opinio est verior, & sequenda.

Secundo queritur, An vir perdens suam virginitatem per primam copulam carnalem illicitam, teneatur exprimere in confessione hanc circumstantiam: prima opinio asserunt, quoniam est circumstantia specialis luxurie contra specialem virtutem virginitatis. Item quia per illam copulam amittit aureolam in celo virginibus conferendam, ergo specialem luxuriam committit. Sic Martinus quæst. 2. de virginitate. Idem sentire videtur Sotus in 4. dist. 18. qu. 2. art. 4. Opinio secunda est asserentium, non esse circumstantiam necessariam in confessione exprimendam. Sic Caiet. 2. 2. qu. 154. art. 4. ad dubium secundum, Armilla, Tabien. vbi supra. Nauar. cap. 16. num. 3. Hæc opinio est probabilior, sed probabilis etiam est prima opinio, in praxi tamè opinio secunda est sequenda.

Tertio queritur, Cum fœmina virgo se polluit voluntariè, aut cum peccat solo mentis affectu, desiderans pollutionem, aut procurans eam, non tamen habens, aut se delectans in pollutione, quæ ei contingit in somno absque culpa, an sit necesse ad confessionem rectè peragendam, exprimere, quod est virgo? Dux sunt opiniones: Prima est asserentium, esse necessarium, quia hæc peccata sunt specialia luxurie peccata, siquidem sunt contra specialem castitatis virtutem, nimirum virginitatem. Item per hæc peccata amittitur aureola glo-

ria Caelestis. Item per haec peccata perditur virginitas pro-
ut est virtus, licet recuperabiliter per poenitentiam. Ita Mar-
tinus loco citato. Opinio secunda est, non esse necessarium.
Et sic Caietan. *vbi supra*. Et videtur haec opinio colligi ex
Tabiena, Armilla, & Nauarro, *vbi supra*, omnes communi-
ter docent, haec praedicta peccata non habere rationem
Stupri, *vt supra diximus*: cum per haec non perdatur carnis
integritas, ergo non habet specialem rationem Luxuriae.
Dices; Sed quam peccata Luxuriae sunt ista praedicta?
Dico, pollutionem voluntariam in virgine femina esse pec-
catum contra naturam, quod dicitur mollities, & deſide-
rium efficac habendi pollutionem, aut delectationem in
pollutione proveniente in somno praeterito; esse eiusdem
speciei, cuius est illa pollutio voluntaria; & ita esse peccata
contra naturam, sed interiora.

Quarto quaeritur, An cum femina virgo deliberate de-
ſiderat, aut statuit copulam carnalem illicitam se habere
cum aliquo viro, necessario debeat in confessione ex-
primere, quod est virgo? Item, An cum vir aliquis deliberate
deſiderat, aut statuit habere se copulam carnalem illi-
citam cum femina virgine, debeat in confessione dicere,
quod femina illa a se concupita sit virgo? Sotus loco ci-
tato ait, non esse speciale peccatum luxuriae, nisi cum
femina corrumpitur contra voluntatem patris. Sed opi-
nio communis est, vt infra dicam, stuprum esse speciale
peccatum luxuriae, quoties femina virgo corrumpitur,
sive ex consensu ipsius feminae, sive cura eius consen-
sum. Et ita dum haec opinio sit vera, sequitur ex ea, vt
praedicta peccata interiora, cum habeant pro obiecto ip-
sum stuprum exterius virginis, sint eiusdem speciei, cuius
& exterius stuprum, & sic sunt supra secundum affec-
tum, & consequenter necessario consistenda circumstantia
specialis, quod femina concupiscens, aut concupita sit
virgo.

Quinto quaeritur, An stuprum, vt sit speciale luxuriae
peccatum, requirat, vt femina integritas carnalis viole-
tur contra voluntatem patris feminae? an vero satis sit, vt
violetur quomodocumque per copulam cum femina ha-
bitam? Sotus 4. distincti. 18. quaeſt. 2. artic. 4. sentit, stu-
prum non esse speciale peccatum, nisi quando violatur femi-
nae integritas contra voluntatem ipsius feminae, & pa-
rentum eius: vnde ait, non esse speciale peccatum, quando
femina non est sub cura parentum, & violatur eius inte-
gritas ex consensu ipsius feminae. Item etiam quando est
sub cura parentum, & violatur femina consentiens suae
violationi, quia (ait) femina dominium habet suae inte-
gritatis. Communis tamen opinio est opposita, nimirum,
quod Stuprum sit speciale peccatum, quoties feminae cor-
rumpitur integritas, sive sit sub cura parentum, sive non,
sive sit puella, sive femina proeclata aetatis, sive nuptura
sit, sive mansura virgo, & nupta; sive violetur consen-
tens, sive non. Et haec opinio colligitur ex Caietano, Ta-
biensi, Armilla, Nauarro, & Medina in sua Institutione
Confessorum. cap. 4. §. 18. in fine. Haec opinio est vetior, &
sequenda. Vnde dico in hac re. Primo, Stuprum non con-
stitutum speciale peccatum in hoc, quod corrumpatur virgo,
quae alioqui sit nuptura, aut sit nubilis, aut quae sit sub cu-
ra parentum. Secundo, Non constituitur speciale peccatum
ex hoc, quod corrumpatur consentiens, aut dissentiens.
Tertio, constituitur speciale peccatum ex hoc, quod cor-
rumpitur in femina integritas carnis, quae est donum, &
donum quoddam naturale datum ab auctore naturae vna
cum ipsa natura corporis. Omnia tria haec probantur, quia
integritas carnis pertinet ad bona naturalia, & inter bona
naturalia magni sit, & aestimatur, tanquam magnum bonum
feminae.

Sexto quaeritur, An femina habeat dominium suae in-
tegritatis virginis, & corporalis? Sotus *vbi supra*, ait,
eam habere tale dominium. Caietanus, Medina, Nauar-
rus, & alij, id videntur negare: quae opinio mihi videtur
probabilior: quoniam integritas corporis est bonum natu-
rale ad corporis naturam pertinens, sicut femina non

habet dominium aliorum suorum membrorum, ita nec suae
integritatis; & ita qui corrumpit virginem consentientem,
Stuprum facit, licet quantum ad restitutionem non teneatur:
vt dicemus in septimo praecipio, in Tract. de Restitutione.
in materia de Delictis.

De Consecratione Virginum.

CAPVT XII.

NOTANDUM feminas virgines multiplice velo
consecrari Deo: de quibus velis Syluester in verbo
consecratio. Est enim velum Profecionis, Consecra-
tionis, Ordinationis, Praelationis, & Continentiae. Lege Syl-
uestri *vbi supra*.

Primo quaeritur, An puella corrupta integritate cor-
poris possit licite velum Consecrationis accipere, quod so-
let Episcopus virginibus concedere, & Praelatus Monachi-
bus profectis? Respondeo; Primo; si id constat alii, non
potest licite accipere. Sic ait communis omnium opinio,
quia est Ecclesiastica institutio, vt praedictum velum non
debet, nisi virginibus. Secundo; licet femina sit corru-
pta dissentiens, si tamen corruptio constat, non potest li-
cite consecrari, vt virgo. Ita communis opinio. Difficultas
consistit. Primo; An tunc in praedictis casibus possit con-
secrari mutatis caeremoniis, nomine virginitatis mutato in
nomen Castitatis? Aliqui dicunt, posse. Sed probabilis
est non posse: quia caeremoniae institutae sunt ab Ecclesia
pro virginibus; ergo non sunt mutandae absque consensu
Ecclesiae.

Alteri difficultas est; An si femina sit corrupta solum-
modo per peccata luxuriae interiora; nimirum per delecta-
tiones venereas, aut voluntatis affectus. Insuper, licite
possit consecrari ab Episcopo, etiam sciente peccata femi-
nae? Respondeo: eam posse, quia haec Institutio Ecclesiastica
facta est pro virginibus, quae sunt Virgines corporis inte-
gritate, non autem pro iis, quae sunt virgines secundum vir-
tutem virginitatis. Sic Caetan. in Summa, verb. Virginum
Consecratio. Armilla eod. verbo. Ac dubium est. Quia si tes-
timonia sit polluta per voluntarias corporis pollutiones oc-
cultas? Nauarrus cap. 16. num. 3. ait, non posse licite con-
secrari, quoniam vt supra dixi, communis est opinio, S. Tho-
mae, Caietani, Soti, Angeli, Syluestri, Tabientis, Armillae;
quia virginitas amittitur irrecuperabiliter per voluntariam
pollutionem. At mihi videtur, quod licet possit Consecrari,
quoniam quae voluntarie est polluta, adhuc retinet sui cor-
poris integritatem. Item licet communis opinio doceat, per
voluntariam pollutionem perdit virginitatem irrecuperabi-
liter, intelligitur de virginitate, vt est virtus; non de ea, quae
est status corporis integri.

Difficultas tertia consistit in eo, Quidnam dicendum sit
de puellis, quae sunt corruptae, an sit licitum eas consecrari,
ob scandalum vitandum, & infamiam earum: nam si non
consecrantur, incurrit periculum infamiae, cum apud om-
nes sint habitae virgines, & peccatum earum sit occultum?
Omnino communis est opinio, eas non licite consecrari.
Sic Angelus in verbo Consecratio Virginum num. 3. Caietan.
Armilla *vbi supra*. Tabiena eod. verbo num. 4. Nauar. cap. 16.
num. 3.

In hac re dico, Primo, Femina carnis corrupta sponte
sua petens, & procurans velum consecrationis, & acci-
piens, peccat: quia sponte sua petit, & exigit sibi indebi-
tum; quod est ab Ecclesia pro virginibus constitutum.
& hoc est, quod ait communis opinio, quod si periculum
incurrit infamiae, vel scandali, sibi imputat, si quidem
sponte sua velum, sibi indebitum procurat. Secundo, Si-
militer peccant parentes, qui sunt conscij corruptionis,
quando sponte sua petunt, vel procurant, vel offerunt fi-
liam; vt velum corruptionis accipiat. Tertio, quan-
do puella corrupta solum permittit sibi velum consecra-
tionis dari, & eius corruptio est occulta, non peccat id
permittere ob vitandum scandalum, & infamiam suam